

Rouwhulde – Yves du Monceau de Bergendal

De voorzitter (*voor de staande vergadering*): Met droefenis hebben we kennisgenomen van het overlijden, op 27 juli jongstleden, van onze oud-collega graaf Yves du Monceau de Bergendal, voor velen gewoon de “gamin du Stimont”. Hij is 90 geworden.

Yves du Monceau leidde niet één, maar meerdere levens.

Hij werd op 23 oktober 1922 in Ukkel geboren, waarna hij opgroeide in het gehucht Stimont in Ottignies, dat de uitvalsbasis zou worden voor een lange reeks militaire, politieke en economische avonturen.

Na zijn studies aan de abdijschool van Maredsous bracht het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog hem ertoe ons land achter zich te laten en zette hij koers naar Zuid-Frankrijk, Spanje, Marokko en Algerije.

In 1943 sloot hij zich aan bij de Britse strijdkrachten in Engeland om de beslissende strijd tegen het nazisme aan te vatten. Hij was zowel actief in de brigade Piron als in het Canadese leger, en nam deel aan de landing in Normandië en aan de bevrijding van Ottignies.

Een carrière als generaal lag in het verschiets, maar Yves du Monceau gaf de voorkeur aan het zakenleven en schopte het tot succesvol zakenman. Zo had hij de hand in de expansie van de winkelketen Bon Marché, de latere GB-Inno-BM, in België en in het huidige Congo. Daarnaast toonde Yves du Monceau zich een bekwame adjunct-commissaris-generaal voor het paviljoen van de Heilige Stoel op de wereldtentoonstelling van Brussel in 1958.

Ook de publieke zaak droeg zijn belangstelling weg en in datzelfde jaar veroverde hij de burgemeesterssjerp van Ottignies, die hij pas dertig jaar later weer zou afgeven. Hij was een van de grondleggers van de nieuwe stad Louvain-la-Neuve, die zijn gemeente en regio op de kaart zou zetten.

De vestiging van de Université Catholique de Louvain (UCL) op het grondgebied van de gemeente Ottignies gaf immers een geweldige boost aan de regio, waar zich tal van internationale bedrijven vestigden en waar tientallen spin-offs tot stand kwamen.

Yves du Monceau was eigenlijk een warm pleitbezorger van heel Waals-Brabant: gedurende zijn hele loopbaan heeft hij gepleit voor een Waals-Brabant met een echte eigen identiteit.

Ook in de nationale politiek was hij zeer actief als parlements lid. Van 1971 tot 1974 en nogmaals van 1977 tot 1985 had hij voor de PSC zitting in de Senaat. In 1985 werd tot hij Kamerlid verkozen. Hij maakte tot 1988 deel uit van onze assemblee, waar zijn belangstelling met name uitging naar buitenlandse zaken, defensie, binnenlandse zaken en economische vraagstukken. Hij legde de grondslag voor het eerste wetsvoorstel voor een meer ethische politiek en gaf de aanzet tot de oprichting van het Comité voor Bio-ethiek.

In 1995 zag Yves du Monceau zijn droom eindelijk in vervulling gaan: de provincie Waals-Brabant was een feit, maar Ottignies-Louvain-la-Neuve haalde het niet als provinciehoofdstad. Niet getreurd echter, want dankzij hem kreeg Ottignies-Louvain-la-Neuve wel de status van stad.

Yves du Monceau was een heuse gentleman, een oprechte, gedistingeerde en aimabele man, die veel respect genoot. Hij zal herinnerd worden als iemand die zich met hart en ziel wijdde aan de zaken die hij voorstond en die zich volledig inzette voor de hem toevertrouwde taken. Hij was niet alleen een visionair man, maar ook een doener, die dicht bij zijn medeburgers stond.

Namens onze Assemblee heb ik zijn familieleden onze innige deelneming betuigd.

Minister **Joëlle Milquet** : Er zijn mensen die door hun manier van leven anderen zin geven om te leven, te strijden, hun lot in eigen handen te nemen en bergen te verzetten, mensen die kortom niet één, maar meerdere levens leiden. Graaf Yves du Monceau de Bergendal, die op 90-jarige leeftijd overleed, was zo iemand. Hij was een man die gedurende zijn lange levensloop en de vele mooie jaren die hij heeft gekend altijd heeft gestreden, zowel figuurlijk als letterlijk, en die weigerde zich te plooien naar de speling van het lot. Iemand ook die de toekomst naar zijn hand probeerde te zetten.

Yves du Monceau nam immers al op zeer jonge leeftijd als vrijwilliger dienst in het leger. Hij legde tijdens de Tweede Wereldoorlog zijn leven in de weegschaal als lid van de brigade Piron. Hij nam ook deel aan de landing in Normandië en aan de beslissende veldslag tegen het naziregime. Van jongs af aan belichaamde hij dus al waarden zoals moed en idealisme en streed hij voor vrijheid en democratie.

Yves du Monceau de Bergendal was een zakenman die destijds heeft bijgedragen tot de ontwikkeling in België en in Congo van Bon Marché, dat vervolgens GB-Inno-BM is geworden.

In de eerste plaats bleef hij echter een staatsman, een grote Brusselaar, geboren in Ukkel, en een grote Waal, die dertig jaar lang burgemeester van Ottignies was. Kortom, hij was een grote Belg die zijn land tot eer strekt.

Vanaf 1971 heeft hij inderdaad een vlekkeloos parlementair parcours gereden, tijdens hetwelk hij van alle assemblees lid is geweest. Eerst heeft hij van 1971 tot 1974, en nogmaals van 1977 tot 1985, in de Senaat gezeteld, en aansluitend in de Kamer, waar hij tot 1988 deel van uitmaakte en waar zijn belangstelling in het bijzonder uitging naar buitenlandse zaken, defensie, binnenlandse zaken en economische vraagstukken.

Als man met een overtuiging en humanistische en spirituele waarden was hij een van de eersten die een wetsvoorstel voor een ethischer politiek indiende. Hij stond ook mee aan de wieg van het Raadgevend Comité voor Bio-ethiek.

Yves du Monceau had ook zitting in de Waalse Gewestraad en in de provincieraad. Vóór alles was hij echter burgemeester van Ottignies. Van 1959 tot 1989 heeft hij duidelijk zijn stempel gedrukt op zijn stad, alsook op Waals-Brabant en zelfs op Wallonië.

Samen met Michel Woitrin was hij een van de echte grondleggers van Louvain-la-Neuve, en in zekere zin ook van wat men als 'Walifornië' zou gaan bestempelen: hun geniale waagstuk bestond erin – ondanks vele tegenkantingen – een van de grootste en oudste universiteiten ter wereld naar Ottignies te halen. Dat leidde niet alleen tot de bouw van een nieuwe stad, de eerste sinds Charleroi in 1666, maar droeg ook bij tot de ontwikkeling van de hele regio en de totstandkoming van een dicht economisch weefsel, het ontstaan van spin-offs en de vestiging van internationale bedrijven.

Yves du Monceau was erg gehecht aan zijn provincie. Hij was de eerste die in 1973 een wetsvoorstel indiende om aan Waals-Brabant een echte identiteit te verlenen.

Yves du Monceau was een knap strateeg met een sterk karakter, onvermoeibaar op alle vlakken. Hij gaf blijk van engagement en had een buitengewone persoonlijkheid. Maar voor alles was hij een nobel mens met uitzonderlijke waarden en een zelden geziene empathie en staatszin, een toegewijde familieman, echtgenoot en vader, een visionair denker, een doener.

Deze beminnelijke, elegante, welwillende, gediensstige gentleman hield ook en bovenal van mensen, van zijn stad en van het rechtstreekse contact met de bevolking van Ottignies en Waals-Brabant. Het Franstalige hogere onderwijs en wetenschappelijke onderzoek, Wallonië en België kunnen hem alleen maar erkentelijk zijn voor zijn genie en zijn durf, en voor de intellectuele en economische vooruitgang waartoe hij de aanzet heeft gegeven.

Namens de regering en op persoonlijke titel wil ik iedereen en in het bijzonder zijn naasten en familie mijn oprechte en innige deelneming betuigen.

De staande Kamer neemt een minuut stilte in acht.

